TALL SOM FORTELLER

Utfordringer i statistikken etter ny opplæringslov

INGEBORG KOOL, SSB

04.11.2026

vigo BRUKERFORUM 2026

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway 150 år

Agenda

SSBs statistikker om videregående opplæring

- Hvem er vi?
- Oversikt over de filene fra VIGO
- Statistikk om videregående opplæring og annen videregående utdanning
- Statistikk om gjennomføring i videregående opplæring

Endringer i ny opplæringslov

Utfordringer i statistikk etter ny opplæringslov

TALL SOM FORTELLER

SSBs statistikker om videregående opplæring

Hvem er vi?

- Seksjon for utdannings- og kulturstatistikk i SSB
- VG-team i gruppe for barnehage og grunnopplæring
- Statistikk om videregående opplæring og annen videregående utdanning
- Statistikk om gjennomføring i videregående opplæring
- Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB)
- Oppdrag, rapporter, artikler

Kool, Ingeborg
Førstekonsulent

Corneil, Carl Franklin
Seniorrådgiver

Instebø, Daniel
Rådgiver

Lundanes, Ingvild
Rådgiver

Østli, Maria
Rådgiver

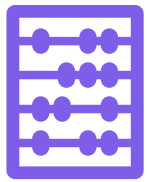
Oversikt over de filene fra VIGO

Igangværende:	Avsluttende:	Søkere:
• ssbElev • ssbElevFag • ssbKontrakter	• ssbResultat • ssbResultatFag • ssbAvlagtePrøver	• Søkere • Ønsker • ssbVoksenSøker

Statistikk om videregående opplæring og annen videregående utdanning

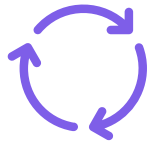
En tverrsnitt-statistikk som viser tall for elever, lærlinger og andre deltakere i videregående opplæring og annen videregående utdanning

To telletidspunkter:

1. oktober (inneværende år)

1. juli (siste skoleår)

Følger årshjulet lagt frem av Udir:

Datamottak av søkerfiler på sommeren, elevfiler på høsten og fagopplæring på nyåret

Statistikkpublisering i midten av februar

Eksempler på statistikk

09378: Elever i videregående opplæring, etter år og studieretning / utdanningsprogram

2025					
Studieforberedende utdanningsprogram / allmennfaglig studieretning			Yrkesfaglig utdanningsprogram / yrkesfaglig studieretning		
Elever	Lærlinger	Lærekandidater	Elever	Lærlinger	Lærekandidater
124 510	0	0	83 976	52 440	2 112

Kilde: SSB, 09378: Elever, lærlinger og lærekandidater i videregående opplæring, etter studieretning/utdanningsprogram (todelt) (F) 2010-2025

Eksempler på statistikk

09336: Fullførte utdanninger i videregående opplæring og annen videregående utdanning, etter resultat, intervall (år) og kjønn

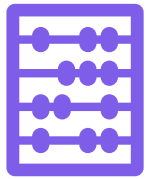
	2024-2025			
	Videregående opplæring		Avlagte fag-/svenneprøver	
	Påbegynte utdanninger	Fullførte utdanninger	Påbegynte utdanninger	Fullførte utdanninger
Begge kjønn	49 218	39 286	33 877	31 882
Kvinner	29 234	23 772	11 578	10 772
Menn	19 984	15 514	22 299	21 110

Kilde: SSB, 09336: Fullførte utdanninger i videregående opplæring og annen videregående utdanning, etter elevens kjønn og resultat (2010-2011)-(2024-2025)

Statistikk om gjennomføring i videregående opplæring

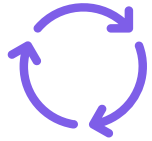
En forløp-statistikk som gjelder elever som begynte i videregående opplæring for første gang en gitt høst og deres status for fullføring en viss tid etter skolestart.

To tidshorisonter:

5 år for studieforberedende

6 år for yrkesfaglig

Data fra NUDB

Statistikkpublisering i midten av juni

Eksempel på statistikk

14870: Gjennomføring i videregående opplæring, etter fullføringsgrad, region og intervall (år)

	01 Østfold (-2019)	02 Akershus (-2019)	03 Oslo - Oslove	04 Hedmark (-2019)	05 Oppland (-2019)	06 Buskerud (-2019)
	Andel elever (prosent)	Andel elever (prosent)	Andel elever (prosent)	Andel elever (prosent)	Andel elever (prosent)	Andel elever (prosent)
	2019-2025	2019-2025	2019-2025	2019-2025	2019-2025	2019-2025
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Fullført med studie- eller yrkeskompetanse på normert tid	71,3	76,4	78,6	72,3	70,2	69,5
Fullført med studie- eller yrkeskompetanse på mer enn normert tid	9,5	7,9	6,8	9,3	10,4	10,0
Fullført planlagt grunnkompetanse innen fem/seks år	4,4	2,3	1,9	2,6	2,6	3,8
Fortsatt i videregående opplæring etter fem/seks år, uten å ha fullført	2,1	1,9	1,6	3,3	2,4	2,2
Gjennomført vg3/gått opp til fag-/svenneprøve, ikke bestått	3,6	3,0	3,9	2,8	2,4	4,0
Sluttet underveis	9,2	8,6	7,3	9,6	11,9	10,5

Kilde: SSB, 14870: Gjennomføring i videregående opplæring, etter fullføringsgrad, todelt utdanningsprogram og foreldrenes utdanningsnivå (F) (2014-2020)-(2019-2025)

TALL SOM FORTELLER

Endringer i ny opplæringslov

Fullføringsretten

- § 5-1 andre ledd: Retten til vidaregåande opplæring etter dette kapittelet varer fram til ein har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, men ikkje lenger enn ut det skoleåret som tar til det året ein fyller 24 år. Dei som då ikkje har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, har rett til vidaregåande opplæring for vaksne etter § 18-3.
- Før mer fokus på antall år i videregående opplæring, nå mer fokus på sluttkompetanse.

Kilde: Opplæringslova. (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (LOV-2023-06-09-30).* Lovdata. https://lovdata.no/lov/2023-06-09-30

Rett til opplæring for voksne

- § 18-3 første ledd: Dei som har fullført grunnskoleopplæring eller tilsvarande opplæring, men ikkje har studiekompetanse eller yrkeskompetanse frå vidaregåande opplæring, har rett til vidaregåande opplæring for vaksne frå det skoleåret som tar til det året dei fyller 19 år. Det gjeld også dei som har fullført vidaregåande opplæring i eit anna land, men ikkje får godkjent opplæringa som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Noreg.
- Modulstrukturert opplæring for voksne har blitt et sentralt tiltak i fullføringsreformen.

Kilde: Opplæringslova. (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (LOV-2023-06-09-30).* Lovdata. https://lovdata.no/lov/2023-06-09-30

Rett til yrkesfaglig rekvalifisering

- § 18-4: Dei som har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, har rett til vidaregåande opplæring fram til éin ny sluttkompetanse innanfor eit yrkesfagleg utdanningsprogram.
- Tidligere var dette mest rettet mot personer som ikke hadde noe sluttkompetanse fra før.

Kilde: Opplæringslova. (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (LOV-2023-06-09-30).* Lovdata. https://lovdata.no/lov/2023-06-09-30

TALL SOM FORTELLER

Utfordringer i statistikk etter ny opplæringslov

Fullføringsretten

- Utfordrer gjennomføringsstatistikken
- Tidshorisont på 5/6 år?
- Elever som kommer tilbake etter flere år
- Hva er normert tid?

Rett til opplæring for voksne

- Utfordrer tverrsnitt og gjennomføring
- Mange som tar modulstrukturert opplæring for voksne
- Hvilke definisjoner har vi for voksne?
- Hva er «gjennomføring»?

Rett til yrkesfaglig rekvalifisering

- Ikke nødvendigvis en utfordring, men den endrer sammensetning av lærlinger
- Før var lærlinger i stor grad de som kom fra VG2 eller voksne som ikke hadde oppnådd noe sluttkompetanse
- Nå er lærlinger også de som har studie- eller yrkeskompetanse fra før
- Analyser kan vise i hvor stor grad gruppen av lærlinger har endret seg
- Får de læreplass?

TALL SOM FORTELLER

Takk for meg!

Kontakt: Ingeborg Kool, nko@ssb.no

vigo BRUKERFORUM 2026

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway 150 år